

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för domänreservat i Lycksele kommun,
Västerbottens län
(17 bilagor)

Administrativa uppgifter om reservaten och beskrivning av områdena, se bilaga 1 - 16.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att följande domänreservat skall vara naturreservat. Namnen på naturreservaten anges nedan.

1. Ruskliedtjärnens domänreservat	9. Knösarnas domänreservat
2. Hällbergsträskets domänreservat	10. Åmträskbergets domänreservat
3. Fjällhedens domänreservat	11. Kittelforshedens domänreservat
4. Rålidknösens domänreservat	12. Rävli dengruvans domänreservat
5. Orrlidens domänreservat	13. Rävlidens domänreservat
6. Brånamyrans domänreservat	14. Trollbergets domänreservat
7. Kåtabergets domänreservat	15. Bocksbergets domänreservat
8. Bålforsens domänreservat	16. Björktjärnskammens domänreservat

Naturreservatens avgränsning har angetts på bifogade kartor. Reservaten omfattar enbart mark tillhörande AssiDomän.

Motiv för naturreservaten

Syftet med reservaten är att för framtiden bevara ekosystem med urskogsartad skog. Sådana skogar var för bara något århundrade sedan vanliga. Ett nästan landskapstäckande skogsbruk har medfört att de urskogsartade skogar som numera finns kvar är unika.

Det principiella målet för skogsreservat av de här typerna är att bevara skogarnas ekosystem i orört och ostört tillstånd och att låta de naturliga processerna löpa fritt. I ekosystemet ingår såväl mark och vatten som växter och djur. Med naturliga processer avses både långsamma förändringar som

sker i vegetationen och mer eller mindre regelbundet omdanande processer som t ex stormfällning och utslagning av vegetation genom extrema klimatförhållanden. Den urskogsartade miljön och de naturliga processerna är av särskilt stor betydelse för fortlevnaden av urskogsberoende eller urskogsgynnade arter bland svampar, mossor, lavar och insekter samt ryggradsdjur som t ex tjäder.

Syftet med reservaten är även att inom ramen för detta mål ge möjlighet till naturupplevelser och forskning i orörd natur.

Naturreservatsbestämmelser

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservaten (8 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Uppföra byggnad eller anläggning
2. Anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
3. Anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad
4. Anordna upplag
5. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
6. Avverka eller utföra annan skogsvårdsåtgärd
7. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. Framföra motordrivet fordon i terrängen med undantag för hämtning av redan fälld älg
9. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
10. Upplåta mark för orientering eller annan idrottstävling
11. Kalka mark eller vatten

Utan länsstyrelsens tillstånd är det dessutom inom Hällbergsträskets DR, Räv-
lidens DR och Bocksbergets DR förbjudet att

12. Förnya eller utvidga upplåtelse för jakt på annat än älg, rådjur, hare och räv

Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (9 § naturvårdslagen)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservaten.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan
3. Anläggning och underhåll av leder som anges i fastställd skötselplan

Föreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom reservaten (10 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Framföra motordrivet fordon i terrängen
2. Tälta
3. Elda
4. Störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m
5. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
6. Plocka eller insamla växter eller växtdelar, mossor, lavar och svampar, med undantag för bär och matsvamp
7. Fånga och insamla ryggradslösa djur
8. Medföra okopplad hund eller annat husdjur
9. Uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift

Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av reservaten (9 § naturvårdsförordningen)

Syftet med vård och förvaltning

Domänreservatens nuvarande struktur av urskogsartad skog med till denna knutna urskogsberoende eller urskogsgynnade svampar, lavar, mossor, kärlväxter, insekter och ryggradsdjur som t ex tjäder, skall skyddas och bevaras.

I delar av områdena har återkommande skogsbränder varit en del av skogens långsiktiga dynamik. Bränning under kontrollerade former kan därför bli aktuellt någon gång varje århundrade eller med ännu längre intervall.

Inom ramen för dessa mål får de i möjlig utsträckning utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

De naturförvaltningsinsatser som områdena kräver är att i samband med tillsyn av områdena följa stammarna av urskogsgynnade arter samt information och utmärkning.

Naturvårdsförvaltare

Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer bifogade skötselplaner.

Ärendets beredning

Domänverket har tidigare avsatt områden som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen, på uppdrag av Naturvårdsverket, en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges skydd som naturreservat. De i detta beslut upptagna reservaten är de områden som valdes ut i Lycksele kommun.

Naturvårdsverket och AssiDomän slöt 1995 ett avtal om naturreservatbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. De i detta beslut medtagna områdena omfattas av avtalet och följer villkoren i detta avtal.

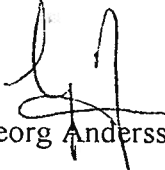
AssiDomän Lycksele skogsförvaltning, Statens naturvårdsverk, Skogsvårdsstyrelsen, Lycksele kommun, Svenska naturskyddsföreningen Länsförbundet i Västerbottens län och Västerbottens Läns Jaktvårdsförening har yttrat sig.

I det förslag som var ute på remiss föreslogs att all jakt förutom jakt på älg skulle förbjudas i reservat större än 50 ha. I avtalet mellan AssiDomän AB och Naturvårdsverket sägs nämligen att parterna är överens om att reservaten också bör ge skydd åt delar av faunan. En rekommendation är att jakt bör förbjudas med undantag av älg, rådjur, hare och räv. Avvikelser från detta kan dock diskuteras i vissa fall. Enligt uppgift från Naturvårdsverket var syftet med detta partiella jaktförbud att ge skydd åt arter som gynnas av urskogsartad skog som t ex tjäder, vilken också omfattas av EU's fågeldirektiv.

Naturvårdsverket har i sitt yttrande godtagit att det begränsade jaktförbudet enbart gäller för större domänreservat. AssiDomän, Lycksele skogsförvaltning har också varit positiva till en sådan regel. Naturskyddsföreningen hävdar att jakt, med undantag av älgjakt, inte skall vara tillåten i samtliga reservat. Västerbottens läns jaktvårdsförening anser däremot i en skrivelse att all jakt skall vara tillåten i samtliga reservat.

Jakt i dessa områden bedrivs till stor del av ortsbundna jägare. Ett mera flexibelt system med individuell prövning kan därför vara motiverat. Länsstyrelsen har därför ansett att en lämplig avvägning mellan dessa olika intressen är att införa en regel om att förnyelse eller utökning av jaktupplåtelse i reservat större än 50 ha skall föregås av tillstånd från länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas hos miljödepartementet, se bilaga.

Georg Andersson

Per Erik Persson

Bilagor

- 1-16 Områdesbeskrivning, skötselplan och karta över respektive reservat
- 17 Hur man överklagar

Sändlista

AssiDomän, Lycksele skogsförvaltning
Plan och bostadsverket
Fastighetsbildningsmyndigheten
Fastighetsregistreringsmyndigheten
Lycksele kommun
Naturvårdsregistret
Skogsvårdsstyrelsen
Statens naturvårdsverk
Svenska Naturskyddsföreningen, Länsförbundet i Västerbottens län
Västerbottens Läns Jaktvårdsförening

PLAN

EXP

MJ

PEP

SKÖTSELPLAN FÖR BÅLFORSENS NATURRESERVAT I LYCKSELE KOMMUN

Innehållsförteckning

- 1. Syfte med säkerställande och skötsel**
- 2. Beskrivning av reservatet**
 - 2.1 Administrativa data
 - 2.2 Allmän beskrivning av området
 - 2.3 Natura 2000
- 3. Skötsel av naturtyper**
 - 3.1 Barrblandskog
 - 3.2 Skog med branddynamik
- 4. Friluftsliv**
 - 4.1 Anläggningar och information för friluftslivet
- 5. Övriga anläggningar**
- 6. Nyttjanderätter**
- 7. Utmärkning av gränser**
- 8. Sammanställning av åtgärder**
- 9. Tillsyn och uppföljning**

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Det primära syftet med säkerställandet och skötseln av naturreservatet är att för framtiden bevara ett ekosystem med urskogsartad skog. Skogen i området har präglats av gångna tiders skogsbränder och skötseln ska därför syfta till att bevara en skog med branddynamik i för åtgärden lämpliga delar av reservatet.

2. Beskrivning av objektet

2.1 Administrativa data

Namn	Bålforsen DR
Skydd	Naturreservat – 240282
Kommun	Lycksele
Läge	3 km VN Betsese, kartblad 22 I 4-5 e-f, naturgeografisk region 32c, koordinat 1628400/7175100
Ägarkategori	Sveaskog
Totalareal	29 ha
Skyddad produktiv skog	27,6 ha

Indelning i naturtyper (enligt KNAS)

Tallskog	5,3 ha
Granskog	1,2 ha
Barrblandskog	20 ha
Lövblandad barrskog	1,1ha
Bergimpediment	0,1 ha

Förvaltare	Länsstyrelsen
------------	---------------

2.2 Allmän beskrivning av reservatet

Naturreservatet Bålforsen ligger 3,5 km NV om Betsese i Lycksele kommun. Reservatet utgör en sydsluttning ned mot Umeälvens strand i höjd med Bålforsens kraftstation. Området avsattes som domänreservat 1957 och ombildades till naturreservat 1997. Större delen av reservatet utgörs av talldominerad barrblandskog som bitvis har ett rikligt inslag av lövträd. I området finns genomgående rikligt med lämningar från mänskliga aktiviteter; skogen är välgallrad och stubbar finns spritt i reservatet. Området har på grund av dessa aktiviteter låg förekomst av död ved.

En väg leder genom reservatet och delar området i en nordlig och en sydlig del. Norr om vägen utgörs skogen av talldominerad barrblandskog med rik granunderväxt. Genom området löper bördiga gransumpstråk med starkt inslag av lövträd. Skogen har brunnit för uppskattningsvis 100-150 år sedan och längst i norr växer äldre skog med spår av två bränder.

Söder om vägen ligger en brandpräglad och bitvis brant sluttning som avslutas med flackare hållmarkspartier ned mot älven. De flesta tallar är upp emot 250 år gamla och har tydliga brandljud. Ytterligare en generation tallar som är upp emot 350 år samt enstaka äldre

individer förekommer intill hållmarkerna. Därefter vidtar en välgallrad skog där granen är på stark frammarsch. Längst i öster finns ytterligare ett hållmarksområde med luckig och senvuxen tallskog.

Figur 1. Översiktskarta för Bålforsens naturreservat.

Området nyttjas flitigt för friluftsliv. 1981 modifierades skötseln av reservatet i syfte att gynna friluftslivet och bland annat ge en bättre vy ned mot den reglerade älvfåran. Intill kraftdammen och anslutande till reservatet finns en enkel rast- och grillplats och i väster ligger en liten sandstrand. Strax utanför reservatsgränsen i sydöst ligger en tydlig och mycket välbevarad flottningsmur.

2.3 Natura 2000

Naturreservatet Bålforsen ingår i nätverket Natura 2000 (Natura 2000-id SE0810465), den Europeiska Unionens nätverk av skyddade områden. De åtgärder som beskrivs i skötselplanen och som senare kommer att genomföras tar även hänsyn till bevarandet av de naturvärden som finns utpekade för Natura 2000.

3. Skötsel av naturtyper

Under denna rubrik beskrivs uppsatta kvalitetsmål och skötselåtgärder som kommer att utföras inom olika delar av reservatet.

3.1 Barrblandskog (9010)

Innefattar den del av reservatet som ligger norr om vägen. Området domineras av barrskog på frisk mark och har höga naturvärden kopplat till gran och tall.

Kvalitetsmål

- Arealen av natur- och urskogsartad barrblandskog ska vara minst 13 hektar.
- Bestånden ska innehålla en dimensionsspridning (bhd) från grova (gamla) träd ned till klena (unga) träd samt en föryngring som säkrar trädkontinuiteten i området.
- Andelen död ved ska öka för att på sikt uppgå till minst 30 % av den totala vedvolymen.
- Minst 30 % av den stående skogens volym ska utgöras av tall.
- Minst tre rödlistade arter och/eller signalarter knutna till gran och tall ska kunna hittas, varav minst en art knuten till respektive trädslag, se förteckning för aktuell naturtyp.

Åtgärder

- Skogen får utvecklas fritt.

3.2 Skog med branddynamik (9010)

Innefattar det område som ligger söder om vägen (se bilaga 1). Skogen är tydligt brandpräglad och domineras av tall, även om inväxningen av gran bitvis är långt gången. Genom området löper ett par stråk med gransumpskog. Det huvudsakliga syftet med skötseln är att bevara en brandpräglad skog med öppen och flerskiktad struktur.

Kvalitetsmål

- Arealen av natur- och urskogsartad tallskog ska vara minst 14,6 hektar.
- Bestånden ska innehålla en dimensionsspridning (bhd) från grova (gamla) träd ner till klena (yngre) träd samt en föryngring som säkrar trädkontinuiteten i området.
- Andelen död ved ska öka för att på sikt uppgå till minst 30 % av den totala vedvolymen.
- Inslaget av gran får ej överstiga 15 % (i stamantal).
- Området ska ha en öppen och flerskiktad struktur med goda livsförutsättningar för brandberoende arter.
- Minst två rödlistade arter och/eller signalarter knutna till tall ska kunna hittas.

Åtgärder

- Bränning eller brandefterliknande åtgärder utförs i området i syfte att bevara en skog med öppen och flerskiktad struktur. Om graninväxning i området utgör en säkerhetsrisk vid bränning så ska dessa delar underröjas innan bränning.

- Åtgärderna kan ske etappvis inom det markerade området och med ca 10 års intervall. En exakt avgränsning för skogen som ska restaureras tas fram i samband med den detaljplan som görs strax innan åtgärden (brandplanen).
- Åtgärden ska därefter utföras med ett för området naturligt brandintervall, vilket är med 50-80 års mellanrum.

4. Friluftsliv

Naturreservatet Bålforsen ligger ett par kilometer nordväst om Betsle by och ca en mil från Lycksele samhälle. Området nyttjas för rekreation. Intill Bålforsens damm, men utanför reservatet, finns en enkel rast- och eldplats och i väster ligger en liten sandstrand. Området är lättillgängligt från båda sidor Umeälven. Inom reservatet är det möjligt att kombinera biologisk skötsel så att både friluftsliv och naturvård gynnas. Genom skötselåtgärder som syftar till att skapa en pelarsal av tall kan man skapa god sikt ner mot älvsfåran.

Bålforsens naturreservat kommer även i fortsättningen att ha betydelse för lokalt friluftsliv och nyttjas ungefär i samma omfattning som idag.

4.1 Anläggningar och information för friluftslivet

Nyare skyltar i A3 format finns uppsatta på ett par platser intill vägen som leder genom reservatet. Det är möjligt att parkera intill rastplatsen och längs med vägen. Genom den nedre delen av reservatet och parallellt med älven går en markerad men mycket enkel stig.

Kvalitetsmål

Innefattar alla mål som ska gälla för friluftslivet inom reservatet.

- Det ska finnas informationsskyltar i A3 format på ett par strategiska platser i reservatet.
- Besökare ska få information om syftet med eventuella skötselåtgärder inom reservatet.
- Stigen ska vara väl markerad och underhållen.

Åtgärder

- En ny reservatsskylt i A3 format ska vid behov tas fram och sättas upp.
- I samband med att skötselåtgärder vidtas i reservatet ska naturvårdsförvaltaren informera om mål och syfte t.ex. på särskilt iordningställd skylt.
- Stigen genom reservatets nedre del röjs och märks upp.

Bild 1. I reservatets östligaste delar finns hållmarksområde med senvuxen tallskog.

5. Övriga anläggningar

En bilväg leder genom reservatet.

En rast- och grillplats ligger intill reservatsgränsen men ingår inte i reservatet. Detsamma gäller för sandstranden uppströms Bålforsen dammen.

6. Nyttjanderätter

Rätten till jakt och fiske innehas av markägaren som i detta fall är Sveaskog. Jakt bedrivs enligt gällande jaktlagstiftning.

Renskötselrätt föreligger inom Bålforsen och genom reservatets nordligaste delar går en flyttled för rennäringen (se bilaga 3).

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

Reservatets gränser behöver ses över. Lantmäteriet bör kopplas in för att ta fram rätt gränser.

8. Sammanställning av åtgärder

Åtgärd	Tidpunkt
Sektionsvis skötsel genom bränning eller brandefterliknande åtgärder i delar av reservatet (se bilaga 1)	2008-2018
Ta fram och sätta upp informationsskylt i samband med skötselåtgärd	2008-2018
Röja och markera stigen genom reservatets södra delar	2010-2015
Ta fram och sätta upp nya reservatsskyltar	2010-2015

9. Tillsyn och uppföljning

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och rapporteras.

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras. En nationell metod för uppföljning av reservat och Natura 2000 har tagits fram. Denna ska användas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

Lena Lundevaller

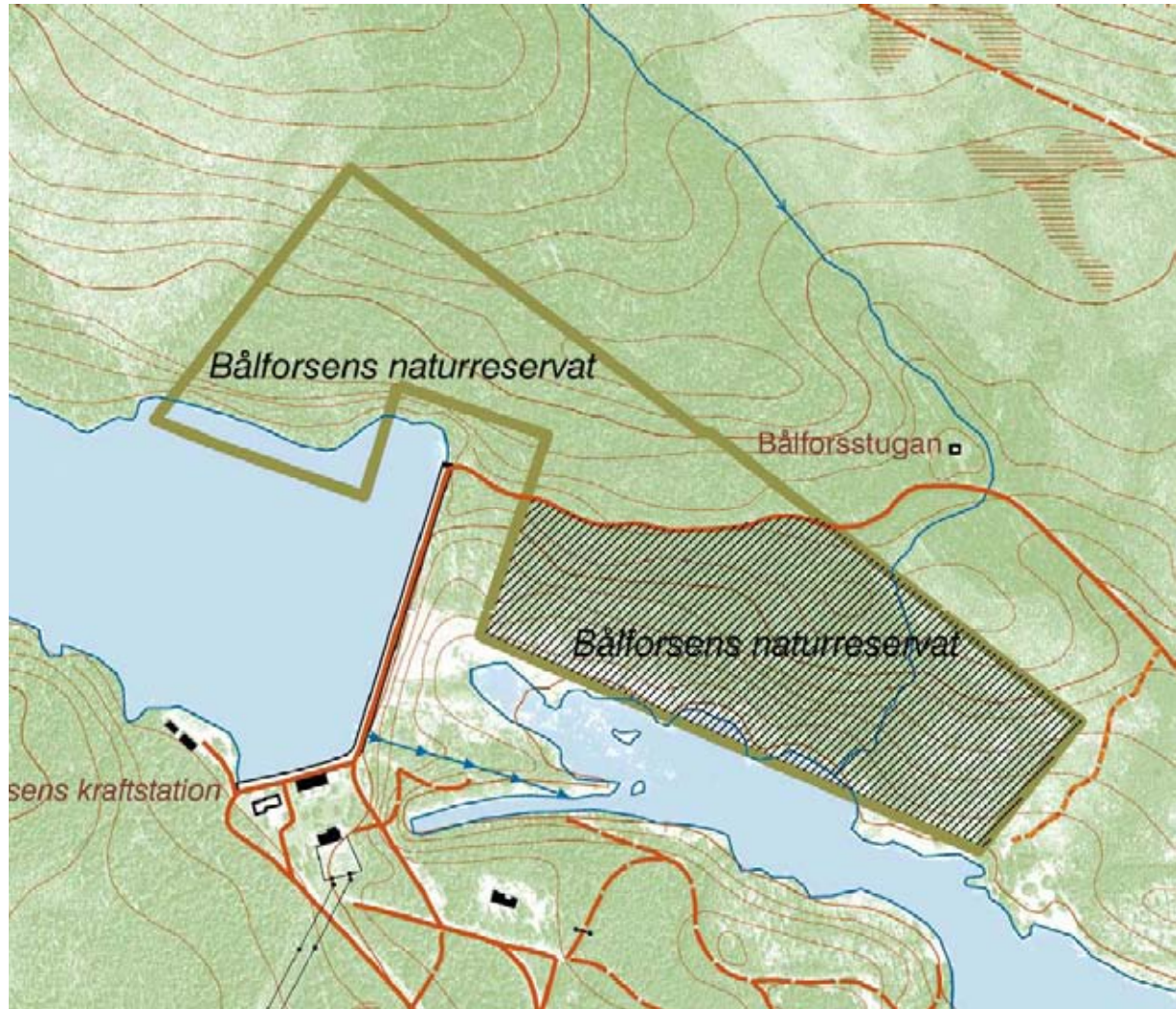
Anna Wenngren

- Bilagor:**
1. Indelning i skötselområden
 2. Anläggningar och information för friluftslivet
 3. Nyttjanderätter

Sändlista

Naturvårdsverket, Naturresursenheten, Blekholmsterassen 36, 106 48 Stockholm
Sveaskog, Storgatan 62, 921 22 Lycksele
Lycksele kommun, Bygg- och Miljöförvaltningen, 921 81 Lycksele
Naturvårdsregistret

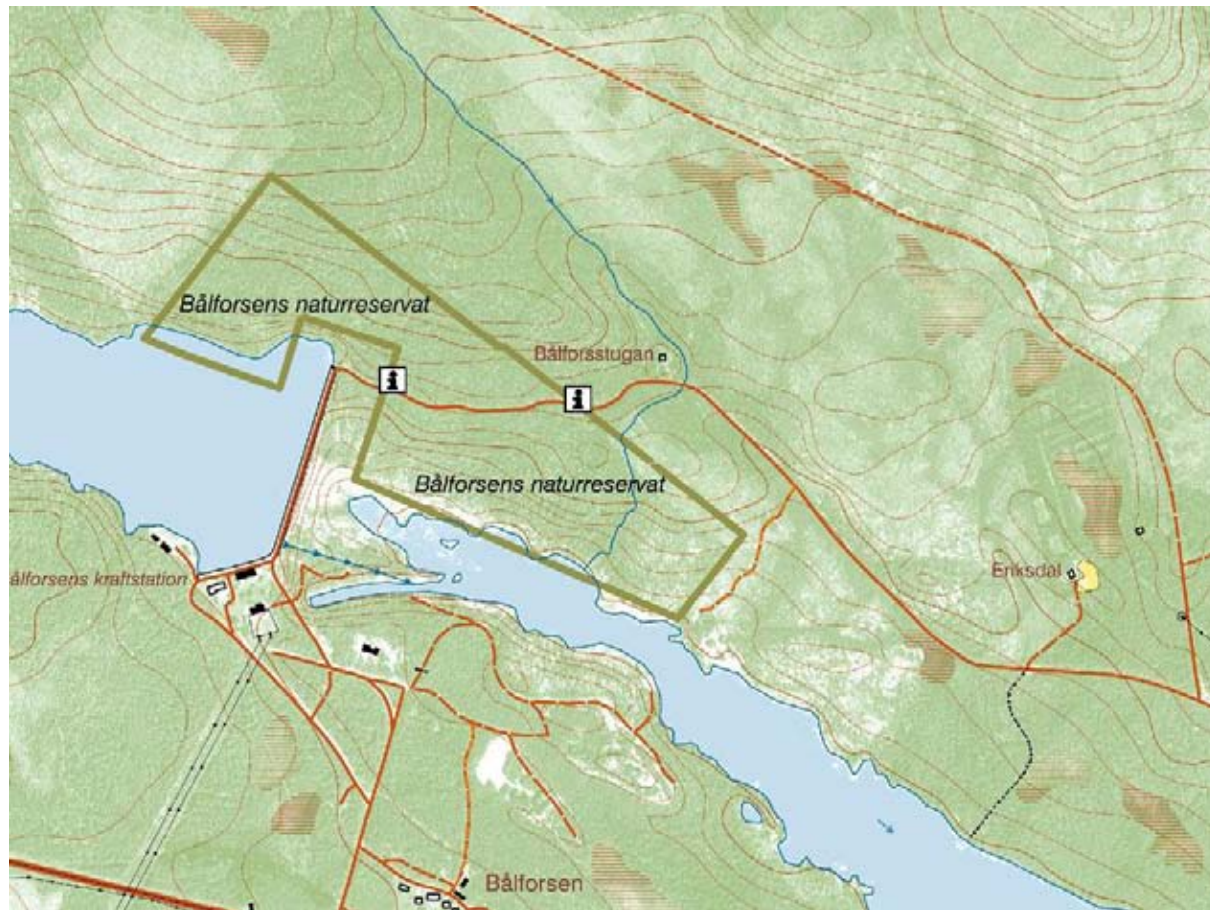
INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN

Inom rastreat område ska skötseln syfta till att bevara en skog med branddynamik. Skötselåtgärderna kan gärna ske etappvis med ca 10 års intervall. En exakt avgränsning kommer att tas fram i samband med åtgärdsplanen.

Tillhör reservatsbeslut dnr: 231-10463/96

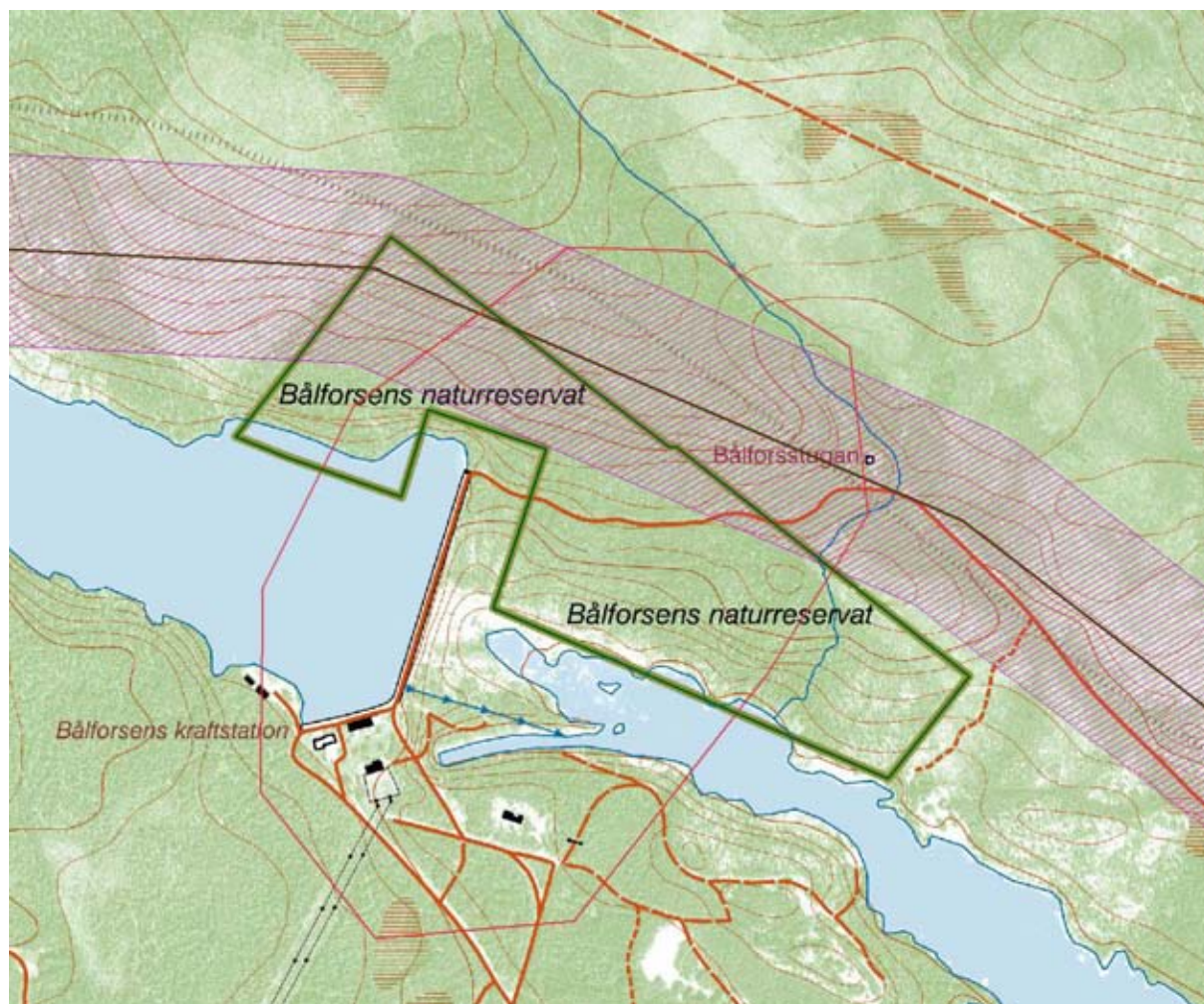
INFORMATION OCH ANLÄGGNINGAR FÖR FRILUFTSLIV

Karta med informationsplatser markerade. Från Bålforsen och genom reservatets sydöstra delar finns en markerad stig. Denna ska underhållas.

Tillhör reservatsbeslut dnr: 231-10463/96

NYTTJANDERÄTTER

Karta som visar flyttled för rennäringsen med 300 meters buffert. Området kring Bålforsen utgör en svår passage (tunn linje).

Tillhör reservatsbeslut dnr: 231-10463/96